

درمان ریشه به جای کشیدن دندان

مراجعه به دندانپزشک و استفاده از خدمات مختلف دندانپزشکی در بیشتر مواقع آنقدر پرهزینه است که بسیاری از افراد جامعه، تنها در صورتی که از دندان درد به ستوه آمده باشند، به سراغ درمان می‌روند.

مراجعه به دندانپزشک و استفاده از خدمات مختلف دندانپزشکی در بیشتر مواقع آنقدر پرهزینه است که بسیاری از افراد جامعه، تنها در صورتی که از دندان درد به ستوه آمده باشند، به سراغ درمان می‌روند.

دندان درد براساس مطالعه دانشگاهی که روی حدود 400 بیمار مراجعه‌کننده برای درمان ریشه دندان (عصب‌کشی) صورت گرفته، مشخص شده است که حداقل نیمی از این افراد از دندان‌درد ناشی از بیماری التهاب شدید پالپ (عصب دندان) رنج می‌برند. این در حالی است که درمان ریشه دندان در کشور ما همانند بسیاری دیگر از کشورها شامل خدمات بیمه محسوب نمی‌شود و تعداد زیادی از افراد مراجعه‌کننده به این مراکز که از درد دندان به دلیل التهاب پالپ دندانی شکایت دارند و نیازمند درمان ریشه دندان هستند، چاره‌ای جز کشیدن دندان ندارند.

درواقع هزینه سنگین درمان ریشه دندان، در دسترس نبودن تجهیزات تخصصی در مناطق مختلف کشور و نبود پوشش بیمه‌ای برای درمان ریشه دندان باعث شده‌اند تا برای بسیاری از مبتلایان به درد ناشی از عصب دندان، چاره‌ای جز کشیدن دندانشان وجود نداشته باشد؛ اما به نظر می‌رسد با بهره‌گیری از روش نوین درمان پالپ زنده که قرار است تا 2 ماه آینده در کشور اجرایی شود، آمار کشیدن دندان‌ها به میزان چشمگیری در کشور کاهش یابد و به نوعی راه‌حل اساسی برای درمان این مشکل پیش روی بیماران و پزشکان قرار گیرد.

به گفته دکتر سعید عسگری، درمان پالپ زنده به عنوان یک درمان جهت حفظ و نگهداری بافت پالپی در وضعیت سالم در دندان‌هایی که قبلاً تحت تاثیر تروما و پروسه‌های ترمیمی قرار گرفته‌اند، مطرح می‌شود. این درمان بویژه در دندان‌های دائمی جوان که تکامل ریشه ناکافی است، مورد توجه قرار می‌گیرد.

عضو کمیته علمی پنجاهمین کنگره بین‌المللی انجمن دندانپزشکی ایران، با اشاره به این‌که نتایج درمان پالپ زنده با بهره‌گیری از سیمان مخلوط غنی شده کلسیمی پس از انجام مراحل پژوهشی موفقیت‌آمیز، منجر به جلب نظر مساعد وزارت بهداشت شد، تصریح کرد: استقبال معاونت سلامت وزارت بهداشت از این طرح سبب شد تا استفاده از روش درمانی نوین پالپ زنده به بسته ارائه خدمات دندانپزشکی اضافه شده و به کلیه دانشگاه‌ها ابلاغ شود.

درمان با ماده‌ای متفاوت

تکنیک درمانی که برای پالپ دندان در این روش استفاده می‌شود، متفاوت از درمان‌های جاری است و در حالی که در روت‌کانال‌تراپی‌های فعلی، پرهزینه‌ترین نوع درمان استفاده می‌شود، در شیوه نوین حداقل میزان پالپ خارج و توسط ماده جدید ترمیم می‌شود که بدین ترتیب دوام و ماندگاری دندان معالجه شده افزایش می‌یابد.

این درمان اختصاصی نه برای پر کردن تاج دندان، بلکه برای پر کردن حفرات دندانی از قبیل ریشه و پالپ دندان است و ماده به کار گرفته شده در این شیوه درمانی، سیمان مخلوط غنی شده کلسیمی است که مانع از تغییر رنگ دندان می‌شود. درواقع نکته حائز اهمیت فراگیر شدن این نوع درمان با استفاده از ماده دندانی ایرانی یعنی سیمان مخلوط غنی شده کلسیمی یا CEM Cement است که برای اولین بار در کشور دانش فنی ساخت و تولید آن به وجود آمده و از نظر فرمولاسیون در دنیا مشابهی ندارد.

به گفته عسگری، اختراع این ماده جدید با تلاش مستمر طی چند سال گذشته به ثمر رسیده است و نتایج مثبت درمانی به دست آمده از این اختراع در قالب تعداد زیادی از مقالات علمی منتشر شده در نشریات معتبر بین‌المللی در حوزه علوم دندانپزشکی تایید و چاپ رسیده است.

وی سیمان مخلوط غنی شده کلسیمی را سیمانی متشکل از پودر و مایع می‌داند و می‌افزاید: پودر این مخلوط حاوی نمک‌های مختلف بیواکتیو (فعال در محیط زنده) است که در آن یون کلسیم و فسفات به وفور یافت می‌شود.

مجری طرح ملی درمان پالپ زنده، با بیان این‌که هر یون کلسیم و فسفات، پیش‌ساخت ماده هیدروکسی آپاتایت (جزو آهکی هر بافت سخت زنده) است، می‌افزاید: از این رو بدن با این ماده آشناست و واکنش منفی نسبت به آن نشان نمی‌دهد.

راه‌حلی برای دوام بیشتر دندان‌ها

با وجود آن که تا به امروز در عرصه دندانپزشکی، مواد مختلفی مورد استفاده قرار گرفته‌اند؛ اما از آنجایی که سیمان مخلوط غنی شده کلسیمی جدید، خاصیت ضد میکروبی دارد، توان رقابت با بهترین ماده مورد استفاده در درمان‌های فعلی که همان کلسیم هیدروکساید است را دارد.

عسگری با بیان این‌که در دندان‌هایی که پوسیدگی در آنها پیشرفت کرده و بیماری التهاب غیرقابل برگشت پالپ را ایجاد نموده، با استفاده از تکنیک درمان پالپ زنده توسط ماده CEM Cement می‌توان به بهبود این عارضه کمک کرد، تاکید می‌کند: با مطالعاتی که پس از انتخاب صحیح بیمار روی دندان‌های مبتلا به التهاب پالپ غیرقابل برگشت انجام شده و در آن با رعایت موازین تکنیکی،

قسمتی از پالپ تاجی برداشته می‌شود. به این ترتیب دیگر احتیاجی به کشیدن این دندان‌ها نبوده و این دندان‌ها بدون انجام معالجه ریشه در دهان باقی می‌مانند.

مجری طرح ملی درمان پالپ زنده، در ادامه از ارائه خدمات دندانپزشکی به شیوه درمان پالپ زنده در مراکز بهداشتی درمانی در 5 دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ایران، شهید صدوقی یزد، شیراز و مشهد خبر می‌دهد و می‌گوید: با این شیوه درمانی، طول عمر ریشه دندان بیشتر خواهد شد و قرار است با تولید انبوه این ماده دندان‌ی و کاربرد روش درمان پالپ زنده در سراسر کشور و با آموزش‌های ویژه‌ای که به مسوولان و دست‌اندرکاران سلامت دهان و دندان داده خواهد شد، همکاران دندانپزشک شاغل در مراکز (بهداشتی - درمانی)، بیماران مراجعه‌کننده را به شرط امکان انجام این درمان نوین، تحت پوشش قرار خواهند داد.

بهاره صفوی / گروه دانش
جام جم آنلاین